

SMERNICA Č. 11/2007

PREPRAVNÝ PORIADOK MESTSKEJ HROMADNEJ DOPRAVY V POVAŽSKEJ BYSTRICI

Mestská dopravná spoločnosť a.s., Považská Bystrica vydáva tento Prepravný poriadok Mestskej hromadnej dopravy v Považskej Bystrici podľa §4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 56/2012 Z. z. „O cestnej doprave“ ako i v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie č. 181 zo dňa 16.02.2011 o právach cestujúcich v autobusovej a autokarovej doprave

ČLÁNOK I. ZÁKLADNÉ USTANOVENIE

1. Tento prepravný poriadok upravuje podmienky, za ktorých dopravca prepravuje osoby, príručnú batožinu, cestovnú batožinu, drobné domáce zvieratá.
2. Dopravcom podľa tohto prepravného poriadku je Mestská dopravná spoločnosť a.s., Považská Bystrica (v skratenej forme MDS a.s. Považská Bystrica). Dopravca je právnická osoba zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Trenčín, v oddieli Sa, vo vložke číslo 10418/R.
3. Prepravou podľa tohto prepravného poriadku je premiestnenie osôb, ich batožiny.
4. Prevádzková povinnosť dopravcu je povinnosť vykonávať autobusovú dopravu v súlade s dopravnou licenciou a so zmluvou o výkonoch vo verejnom záujme.
5. Prepravná povinnosť dopravcu je povinnosť vykonať prepravu, ak sú splnené podmienky podľa tohto prepravného poriadku a umožňujú to prepravné podmienky, najmä technický stav, obsaditeľnosť, alebo vyťažiteľnosť vozidla a spôsobilosť vodiča, a nebránia tomu príčiny, ktoré nemožno odvrátiť.
6. Cestovný poriadok obsahuje údaje potrebné na informovanie verejnosti o jednotlivých autobusových linkách a o spojoch na nich, najmä zoznam zastávok a časy odchodov jednotlivých spojov, prípadne o konkrétnych podmienkach cestujúcich, batožiny, domácich zvierat na jednotlivých spojoch autobusovej linky, o cestovnom, príplatkoch a zľavách z neho a o iných úhradách a službách súvisiacich s prepravou cestujúcich.
7. Tarifa upravuje sadzby základného cestovného, príplatkov a zliav z neho a ďalších úhrad spojených s prepravou cestujúcich, ich batožiny a domácich zvierat, za ktorých sa sadzby uplatňujú.
8. Tento prepravný poriadok, cestovný poriadok dopravcu, a pokiaľ sa tarifa vzťahuje na príslušnú dopravu aj tarifa dopravcu, sú obsahom návrhu na zmluvu o preprave osôb.

ČLÁNOK II. ROZSAH AUTOBUSOVEJ DOPRAVY

1. Podľa tohto prepravného poriadku vykonáva dopravca pravidelnú autobusovú dopravu.
2. Pravidelná autobusová doprava sa vykonáva na uspokojenie prepravných potrieb osôb ako pravidelne opakovaná preprava cestujúcich po vopred určenej trase dopravnej cesty

MESTSKÁ DOPRAVNÁ SPOLOČNOSŤ, A.S. POVAŽSKÁ BYSTRICA
ZA ORLOVSKÝM MOSTOM 300
017 36 POVAŽSKÁ BYSTRICA

VDYDANIE 5

s určenými zastávkami na nastupovanie a vystupovanie cestujúcich (ďalej len autobusová linka), ktorých dopravca prepravuje podľa prepravného poriadku, cestovného poriadku, prípadne tarify. Súčasťou pravidelnej autobusovej dopravy je preprava príručnej batožiny, prípadne aj cestovnej batožiny, domácich zvierat.

3. Pravidelnú autobusovú dopravu možno vykonávať ako verejnú alebo osobitnú.
4. Verejná pravidelná autobusová doprava je preprava cestujúcich na území obce mestská hromadná doprava.
5. Osobitná pravidelná autobusová doprava je najmä preprava zamestnancov zmluvného dopravcu, preprava žiakov škôl.
6. Podľa tohto prepravného poriadku vykonáva dopravca:
 - Pravidelnú autobusovú dopravu v rozsahu:
 - a) Mestská autobusová doprava.
 - b) Osobitná pravidelná autobusová doprava.

ČLÁNOK III.

POVINNOSTI DOPRAVCU

1. Všeobecné podmienky dopravcu sú:
 - a) Vykonávať autobusovú dopravu podľa tohto prepravného poriadku.
 - b) Zabezpečiť v rozsahu poskytovaných dopravných a súvisiacich činností ďalšie vybavenie potrebné na prevádzku, údržbu, technickú kontrolu, parkovanie a garážovanie vozidiel a na starostlivosť o vodičov vozidiel, o cestujúcich a o náklad.
 - c) Byť poistený pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel a činnosťou vodičov vozidiel cestujúcim, odosielateľom, príjemcom vecí a tretím osobám.
2. Dopravca je okrem všeobecných povinností dopravcu povinný:
 - a) Vykonávať pravidelnú autobusovú dopravu v súlade s dopravnou licenciou a so zmluvou o výkonoch vo verejnom záujme na celý čas ich platnosti.
 - b) Prepravovať cestujúcich podľa tarify, ak je pre príslušnú dopravu tarifa platná, a vydať cestujúcemu, ktorý zaplatil cestovné, cestovný lístok.
 - c) Staráť sa o bezpečnosť, pohodlie a pokojnú prepravu cestujúcich a o prepravu batožiny.
 - d) Staráť sa, aby vozidlá použité na prepravu cestujúcich boli čisté, v riadnom technickom stave, označené smerovými tabuľami.
 - e) Staráť sa, aby priestor pre cestujúcich včítane stúpadiel bol udržiavaný v čistote.
 - f) Zabezpečiť počas jazdy vetranie vozidla.
 - g) Zariadenie dopravcu vo vozidle (napr. rozhlasové zariadenie) používať takým spôsobom, aby nebolo na ťarchu cestujúcim.
 - h) Zreteľne označiť sedadlá, na ktorých je zakázaná preprava určitého druhu osôb.
 - i) Postarať sa o bezpečnosť a zdravie cestujúcich a o ochranu ich batožiny, o zabezpečenie prvej pomoci a o náhradnú prepravu, ak sú účastníkmi dopravnej nehody.
 - j) Vytvárať podmienky, ktoré umožňujú prepravu telesne postihnutých osôb a zrakovo postihnutých osôb, a zvýšiť pohodlie prepravy starých ľudí a matiek s malými deťmi.

MESTSKÁ DOPRAVNÁ SPOLOČNOSŤ, A.S. POVAŽSKÁ BYSTRICA
ZA ORLOVSKÝM MOSTOM 300
017 36 POVAŽSKÁ BYSTRICA

VYDANIE 5

- k) Označiť každý autobus na autobusovej linke údajom o cieľovej (výstupnej) zastávke, prípadne aj o zastávkach medzi nimi.
- l) Zabezpečiť zverejnenie a prístupnosť tohto prepravného poriadku, cestovného poriadku a tarify, ako aj ďalších prevádzkových údajov a informácií potrebných pre cestujúcich v priestoroch prístupných verejnosti a podľa možnosti aj na zastávkach a v autobusoch a taktiež na webstránke spoločnosti.
- m) Zabezpečiť na všetkých zastávkach autobusovej linky jej označenie a názov zastávky, číslo, alebo iné označenie autobusovej linky a uverejnenie údajov o odchode jednotlivých spojov zo zastávky a trvale ich udržiavať.
- n) Udržiavať vlastné zastávky, čakárne a prístrešky pre cestujúcich a ďalšie priestory a zariadenia určené pre cestujúcich, ktoré zriadil v prevádzkovom stave a v čistote.
- o) Informovať vhodným spôsobom verejnosť o zrušení autobusovej linky alebo o zmene jej trasy, o zmene cestovného poriadku a tarify, prípadne o iných zmenách na autobusovej linke, ktoré sú dôležité vo verejnom záujme, a to najmenej 15 dní vopred, ak ide o pripravované, alebo vopred známe zmeny, inak informuje neodkladne, len čo sa o nich dozvie.
- p) Zabezpečiť, aby vodič autobusu alebo iná oprávnená osoba dopravcu poskytli cestujúcim potrebné informácie týkajúce sa podmienok ich prepravy, najmä ich práv a povinností pri preprave, priebehu prepravy, cestovného, údajov o príchode a odchode spojov na autobusovej linke, možnosti prestupu na inú autobusovú linku alebo na iný druh dopravy.

ČLÁNOK IV.

ZMLUVA O PREPRAVE OSÔB

1. V pravidelnej autobusovej doprave dôjde k uzatvoreniu zmluvy o preprave osôb zásadne zaplatením cestovného lístka.
2. Ak cestujúci platí cenu za prepravu s použitím časového komerčného cestovného lístka, k uzavretiu zmluvy o preprave osôb dôjde nastúpením do autobusu zaevidovaním nástupu v zariadení nato určenom..
3. Zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.
4. V pravidelnej autobusovej doprave má dopravca prepravnú povinnosť (čl. 1, ods. 5) voči každému cestujúcemu, ktorý sa chce prepraviť do zastávky na autobusovej linke a ktorý je v čase odchodu autobusu, podľa cestovného poriadku na zastávke pripravený nastúpiť do autobusu.

ČLÁNOK V.

PRÁVA CESTUJÚCEHO

1. Cestujúci má právo:
 - a) Na bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu autobusom spoja, na ktorý má cestovný lístok, a to do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné.
 - b) Na prepravu príručnej batožiny, a ak to umožňujú prepravné podmienky alebo zmluva o preprave osôb, aj cestovnej batožiny a domácich zvierat tým istým autobusom.
 - c) Požadovať od vodiča autobusu alebo od zmenového majstra dopravy potrebné informácie týkajúce sa podmienok jeho prepravy.

2. Ak sa niektorý spoj neuskutoční podľa cestovného poriadku alebo ak sa preprava na ňom preruší alebo zastaví, cestujúci s platným cestovným lístkom má právo na náhradnú prepravu iným spojom tej istej autobusovej linky.
3. Ak cestujúcemu vznikne počas prepravy škoda na zdraví alebo škoda na príručnej batožine alebo na veciach, ktoré mal pri sebe, a ak je táto škoda vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, zodpovedá za ňu dopravca podľa ustanovenia občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov (§ 427 až 431) avšak túto skutočnosť musí neodkladne oznámiť dopravcovi, prostredníctvom vodiča.

ČLÁNOK VI.

POVINNOSTI CESTUJÚCEHO

1. Cestujúci je povinný správať sa tak, aby nenarúšal bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu ostatných cestujúcich, nepoškodzoval autobus a zariadenia dopravcu slúžiace cestujúcim, neznečisťoval autobus a priestory dopravcu určené cestujúcim a neobťažoval ostatných cestujúcich a vodiča autobusu. Cestujúcim nie je dovolené:
 - a) Prihovárať sa vodičovi počas jazdy.
 - b) Pískať, spievať, hlučne sa správať alebo hrať na hudobnom nástroji vo vozidle (tiež púšťať reprodukovánú hudbu alebo reč).
 - c) Otvárať dvere vozidla a vyhadzovať z vozidla odpadky a iné predmety.
 - d) Fajčiť vo vozidle a v zariadeniach určených pre potrebu cestujúcich, nastupovať do vozidla, ktoré je plne obsadené alebo ktoré vodič vyhlásil za obsadené.
 - e) Zdržovať sa v priestore vyhradenom pre vodiča.
 - f) Neodkladať veci alebo zvieratá na sedadlá
2. Ďalej je cestujúci povinný:
 - a) Poslúchnuť pokyny a príkazy vodiča autobusu, alebo revízora, alebo dispečera, ktoré smerujú k zaisteniu jeho bezpečnosti a bezpečnosti ostatných cestujúcich alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.
 - b) Nastupovať do autobusu a vystupovať z neho iba na zastávkach a keď autobus stojí a vodič dá na to pokyn. Nastupovať a vystupovať mimo zastávky možno iba na pokyn vodiča autobusu.
 - c) Zaplatiť cestovné s použitím platidla v primeranej hodnote a na výzvu vodiča alebo revízora sa preukázať platným cestovným lístkom a zaplatiť úhradu, ak sa pri kontrole nemôže preukázať platným cestovným lístkom alebo osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného, ako aj ďalšie úhrady podľa tarify za poškodenie alebo za znečistenie autobusu.

ČLÁNOK VII.

OSOBITNÉ PRÁVA NIEKTORÝCH CESTUJÚCICH

1. Osobitné práva pri preprave majú osoby telesne a zrakovo postihnuté, invalidi (držitelia preukazov ŤZP, ŤZP-S) a ich sprievodcovia. U osôb zrakovo postihnutých môže plniť funkciu sprievodcu aj špeciálne cvičený vodiaci pes.
2. Pre osoby čiastočne pohybovo imobilné (s obmedzenou pohybovou schopnosťou) je v autobuse mestskej hromadnej dopravy vyhradené sedadlo, ktoré je príslušne označené (piktogramom).

3. Dopravca je povinný zabezpečiť, aby pre cestujúcich s osobitnými právami pri preprave boli v každom vozidle vyhradené a zreteľne označené minimálne dve miesta na sedenie. Ak je cestujúcich s osobitnými právami pri preprave viac, ako je pre nich vyhradených miest, vodič je oprávnený požiadať ďalších cestujúcich, ktorému neprináleží toto právo, aby sa postavili a uvoľnili miesto na sedenie. Vodič tak koná so zreteľom na oprávnenia požiadanejho cestujúceho vyplývajúce pre neho zo zmluvy o preprave osôb.
4. Cestujúcemu, ktorý pred nastúpením do autobusu oznámi vodičovi, že má obmedzenú pohybovú schopnosť, umožní vodič prednostné, bezpečné nastúpenie a vystúpenie.
5. Preprava detí do šiestich rokov bez sprevádzajúcej osoby staršej ako 10 rokov nie je dovolená.

ČLÁNOK VIII.

VYLÚČENIE OSÔB Z PREPRAVY

1. Do vozidla nemajú prístup alebo sa z prepravy môžu vylúčiť osoby, ktoré sú zjavne pod vplyvom alkoholu alebo iných návykových látok, a osoby, ktoré pre chorobu, mimoriadne znečistenie odevov, alebo z iných dôvodov môžu byť cestujúcim na ťarchu.
2. Vodič alebo revízor je oprávnený z prepravy ďalej vylúčiť:
 - a) Osoby bez platného cestovného lístka, ktoré nesplnia povinnosť zaplatiť cestovné, prípadne prirážku a úhradu podľa tohto prepravného poriadku.
 - b) Osoby, ktoré ohrozujú bezpečnosť premávky, svoju vlastnú alebo ostatných cestujúcich a osoby, ktoré aj po upozornení pracovníka dopravcu nedodržiavajú ustanovenia prepravného poriadku.
3. Vylúčenie z prepravy po začatí cesty treba uskutočniť tak, aby sa neohrozilo zdravie alebo bezpečnosť osoby vylúčenej z prepravy.
4. Cestujúci, ktorý bol z prepravy vylúčený neprávom, má právo na vrátenie cestovného, prípadne dovozného.

ČLÁNOK IX.

VZŤAHY CESTUJÚCEHO A VODIČA AUTOBUSU

1. Svoje oprávnenia vyplývajúce z tohto prepravného poriadku uplatňujú cestujúci voči vodičovi autobusu disciplinovane, a v čase, keď autobus stojí na zastávke.
2. Vodiči autobusu dávajú cestujúcim potrebné pokyny tak, aby nedošlo k narušeniu pokojnej prepravy.

ČLÁNOK X.

KONTROLA CESTOVNÝCH LÍSTKOV V PRAVIDELNEJ AUTOBUSOVEJ DOPRAVE

1. Kontrolu cestovných lístkov je oprávnený vykonať vodič alebo revízor, ktorý sa preukáže cestujúcim kontrolným odznakom (ďalej len oprávnená osoba).
2. Cestujúci je povinný na vyzvanie oprávnenej osoby kedykoľvek počas prepravy alebo v okamihu vystupovania z vozidla predložiť na nahliadnutie cestovný lístok, prípadne preukaz na zľavu cestovného, ak sa jedná o zľavnený cestovný lístok.
3. Cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, preukazom nároku na zľavu cestovného, uloží oprávnená osoba zaplatiť cestovné a úhradu vo výške dvadsať násobku základného cestovného bez príplatkov a zliav.

4. Cestujúci, ktorý odoprie alebo nemôže zaplatiť sumu podľa odstavca 3, je povinný preukázať sa na výzvu oprávnenej osoby osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného a úhrady. Zároveň stráca právo na prepravu a môže sa z prepravy vylúčiť. Vylúčením z prepravy pre nezaplatenie uvedených súm nie je dotknutá povinnosť cestujúceho príslušnú sumu dopravcovi zaplatiť.

ČLÁNOK XI.

PREPRAVA BATOŽINY CESTUJÚCEHO

1. Ak má cestujúci batožinu, prepravuje ju dopravca spoločne s cestujúcim a pod jeho dohľadom, a to za podmienok stanovených týmto prepravným poriadkom, tarifou, prípadne cestovným poriadkom.
2. Batožina sa prepravuje spoločne s cestujúcim a pod jeho dohľadom.
3. Cestujúci má právo vziať so sebou ako batožinu veci, ktoré vzhľadom na ich objem, úpravu, dĺžku, alebo váhu možno rýchlo a bez ťažkostí naložiť a umiestniť vo vozidle a živé zvieratá, pokiaľ sú splnené osobitné podmienky ustanovené pre ich prepravu.
4. Z prepravy sú vylúčené:
 - a) Veci, preprava ktorých je zakázaná právnymi predpismi.
 - b) Nabité zbrane, s výnimkou strelných zbraní príslušníkov ozbrojených síl a polície, pre prepravu ktorých platia osobitné predpisy.
 - c) Veci, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť prevádzky, alebo poškodiť, prípadne znečistiť cestujúcich alebo vozidlo, najmä pre nevhodný spôsob balenia.
 - d) Veci, ktoré svojím zápachom, odpudzujúcim vzhľadom a pod. by mohli byť cestujúcim na ťarchu.
 - e) príručnú batožinu, ktorej celková hmotnosť presahuje 50 kg alebo príručné batožiny, ktorých celková hmotnosť presahuje 50 kg,
 - f) vec, ktorej rozmer je väčší ako 50 x 60 x 80 cm; vec dlhšia ako 300 cm s priemerom alebo uhlopriečkou väčšou ako 20 cm; vec tvaru dosky, ak je väčšia ako 100 x 150 x 10 cm. Zakázaná je preprava bicykla a kolobežky (s výnimkou kolobežky, ktorá je zložená a nepresahuje určené rozmery). Na detské kočíky a hudobné nástroje prenosné sa toto ustanovenie nevzťahuje.
5. Ako batožinu môže vziať cestujúci so sebou do autobusu, pokiaľ to obsadenie autobusu na linke dovoľuje, detský kočík. Na prepravu sú pripustené iba kočíky s dieťaťom, pokiaľ to prevádzkové pomery na linke dovoľujú aj kočíky prázdne. Cestujúci s detským kočíkom môže nastúpiť do vozidla len s vedomím vodiča.
6. Osoby oprávnené na nosenie strelnej zbrane môžu vziať so sebou do vozidla zároveň so zbraňou primerané množstvo nábojov, pokiaľ sú uložené v opaskoch na náboje, v poľovníckych kapsách, v skrinkách a v podobných obaloch.
7. Ako batožinu môže cestujúci vziať so sebou drobné domáce a iné malé zvieratá, pokiaľ tomu nebránia osobitné predpisy, ak ich preprava nie je cestujúcim na ťarchu, neohrozujú ich zdravie a ak sú v uzatvorených klietkach, košoch, alebo iných vhodných schránkach s nepriepustným dnom. Pre prepravu schránok so zvieratami platia ustanovenia o preprave batožín. Tarifa určuje, kedy sa za prepravu zvieratá platí dovozná.
8. Bez schránky možno vziať do autobusu psa, ktorý má bezpečný náhubok a drží sa na krátkom vodítku. V jednom vozidle sa smie prepravovať najviac jeden pes bez schránky. V čase zvýšených nárokov na prepravu môže vodič prepravu psa bez schránky odmietnuť. Ustanovenie tohto odseku s výnimkou prvej vety sa nevzťahuje na psov sprevádzajúcich nevidomé osoby.

MESTSKÁ DOPRAVNÁ SPOLOČNOSŤ, A.S. POVAŽSKÁ BYSTRICA
ZA ORLOVSKÝM MOSTOM 300
017 36 POVAŽSKÁ BYSTRICA

VDANIE 5

9. Batožinu musí cestujúci uložiť v autobuse tak, aby neohrozovala bezpečnosť, nestlačovala výkon služby vodiča a neobmedzovala nastupovanie a vystupovanie cestujúcich. Ak to vyžaduje bezpečnosť alebo pohodlie cestujúcich, batožina sa musí uložiť podľa pokynov vodiča.
10. Ktoré batožiny sa prepravujú zadarmo a za ktoré batožiny sa platí dovoznú, ako aj výšku dovozného určuje tarifa. Váhu a miery batožiny pre účely určenia výšky dovozného si dopravca zisťuje podľa prevádzkových možností vážením, meraním, alebo odhadom.
11. Ak vodič má pochybnosti o tom, či batožina cestujúceho spĺňa podmienky stanovené týmto prepravným poriadkom, je oprávnený presvedčiť sa v prítomnosti cestujúceho o ich povahe a obsahu.
12. Ak cestujúci odmietne preskúmanie batožiny alebo ak sa pri jej preskúmaní zistí, že veci (zvieratá), ktoré cestujúci viez so sebou, sú z prepravy vylúčené, cestujúci je ich povinný z autobusu odstrániť. Ak cestujúci neposlúchne pokyn, odstránenie batožiny zabezpečí oprávnená osoba. V takomto prípade môže oprávnená osoba cestujúceho vylúčiť z ďalšej cesty.
13. Ak vodič zistí, že vo vozidle zostáva opustená batožina, oznámi to smenovému majstrovi dopravy a zabezpečí, aby bola opustená batožina odovzdaná v sídle dopravcu.
14. Za stratu alebo odcudzenie batožiny dopravca zodpovedá v rozsahu § 427 Obchodného zákonníka a následne občianskeho zákonníka.
15. Dopravca nezodpovedá za škodu, ktorá vznikla na opustenej batožine.

ČLÁNOK XII.

CESTOVNÉ LÍSTKY V PRAVIDELNEJ AUTOBUSOVEJ DOPRAVE

1. V pravidelnej autobusovej preprave sa použijú cestovné lístky pre jednotlivú cestu a za podmienok určených tarifou aj cestovné lístky, ktoré platia v určitom časovom období – časové cestovné lístky.
2. Z cestovného lístka pre jednotlivú cestu musia byť zrejme najmä výška cestovného a údaje umožňujúce podľa povahy prevádzky kontrolu jeho platnosti a správnosti jeho použitia.
3. Z časového komerčného cestovného lístka musia byť zrejme najmä tieto údaje, druh časového komerčného lístku, doba platnosti, prevádzkový rozsah platnosti, výška cestovného a názov dopravcu, ktorý ho vydal.
4. Cestovný lístok pre jednotlivú cestu platí na deň, úsek, linku a spoj, pre ktorý ho vodič vystavila.
5. Časové komerčné cestovné lístky platia pre vydané časové obdobie, výška cestovného a názov dopravcu, ktorý ho vydal. V tarife môžu byť stanovené iné podmienky komerčných časových lístkov.
6. Žiacke zľavnené cestovné lístky so žiackym preukazom platia aj u iných dopravcov podľa dojednania medzi dopravcami.
7. Cestujúci nesmie po nastúpení do autobusu poskytnúť cestovný lístok inej osobe.
8. Časový komerčný cestovný lístok je neplatný ak uplynula jeho doba platnosti, nenaplnili sa tarifné podmienky pre ktoré bol vydaný, ak z neho nemožno vyčítať potrebné údaje, najmä pri poškodení.
9. Cestovný lístok pre jednotlivú cestu je neplatný ak neboli dodržané podmienky určené pre jeho použitie, je tak poškodený, alebo zašpinený, že z neho nie sú zrejme potrebné údaje pre jeho použitie.
10. Zľavnený cestovný lístok sa považuje za platný len v spojení s príslušným preukazom, ktorým u žiakov a študentov je preukaz na zľavu cestovného na dopravnej karte,

**MESTSKÁ DOPRAVNÁ SPOLOČNOSŤ, A.S. POVAŽSKÁ BYSTRICA
ZA ORLOVSKÝM MOSTOM 300
017 36 POVAŽSKÁ BYSTRICA**

VYDANIE 5

- preukazu veku dieťaťa, preukazom ŤZP a ŤZP-S, preukazu na návštevu dieťaťa umiestneného v zdravotnom školskom, prípadne sociálnom zariadení, preukazu totožnosti, prípadne cestovného dokladu podľa jednotlivých kategórií.
11. Nárok na zľavu cestujúci preukazuje vždy príslušným preukazom. Ak dopravca má pochybnosti o splnení podmienok pre poskytnutie zľavy cestovného, je oprávnený požadovať ďalšie doklady. Pokiaľ sa právo na zľavu nepreukáže, dopravca je oprávnený poskytnutie zľavy odoprieť.
 12. Cestujúci musí mať pri sebe platný cestovný lístok po celý čas prepravy i v okamihu vystupovania z vozidla. Pri zakupovaní zľavneného cestovného lístka je cestujúci povinný bez vyzvania sa preukázať platným dokladom umožňujúcim používanie príslušnej zľavy.
 13. Cestovný lístok je možné vydať iba zo zastávok uvedených v platnom cestovnom poriadku použitého spoja.
 14. Výška cestovného vyznačená na cestovnom lístku musí súhlasiť z cenou zaplateného cestovného. Cestujúci je povinný sa presvedčiť pri preberaní cestovného lístka, či mu bol vydaný podľa jeho požadovaných údajov, či zaplatené cestovné zodpovedá cene vyznačenej na cestovnom lístku. Na neskoršiu reklamáciu cestovného dopravca neberie zreteľ.
 15. Za stratu cestovného lístka sa v zásade náhrada neposkytuje.
 16. Na každý kus cestovnej batožiny musí byť vydaný osobitný batožinový lístok.

ČLÁNOK XIII.

OSOBITNÉ USTANOVENIA PRE MESTSKÚ HROMADNÚ DOPRAVU

1. Pre mestskú dopravu platia ustanovenia predchádzajúcich článkov primerane, pokiaľ v tomto článku nie je stanovené inak.
2. Dopravca je povinný každý autobus na autobusovej linke označiť číslom linky.
3. V mestskej autobusovej doprave dôjde k uzavretiu zmluvy o preprave osôb nastúpením do autobusu.
4. Druhy cestovných lístkov sú stanovené v Tarife MHD Považská Bystrica
5. Cestujúci pri nastúpení do vozidla je povinný:
 - a) Zakúpiť si u vodiča cestovný lístok alebo,
 - b) Zakúpiť si u vodiča zľavnený cestovný lístok na jednotlivú cestu a preukázať nárok na zľavu alebo,
 - c) Zakúpiť si cestovný lístok z dopravnej karty na jednotlivú cestu, zľavnený cestovný lístok, prípadne prestupný cestovný lístok alebo,
 - d) Preukázať vodičovi nárok na bezplatnú dopravu,
 - e) Označiť si jazdu pri Časovom predplatnom lístku.
6. S cestujúcim sa prepravuje aj batožina.
7. Cestujúci s detským kočíkom môže nastúpiť a vystúpiť len s vedomím vodiča. Vo vozidle sa smie súčasne prepravovať len jeden detský kočík, vodič môže výnimočne povoliť prepravu ďalších kočíkov, pokiaľ to prevádzkové pomery na linke umožňujú.
8. Cestujúcemu je dovolené do vozidla nastupovať prednými dverami s výnimkou odstavca číslo 9
9. Cestujúci je povinný nastúpiť alebo vystúpiť s kočíkom tými dverami, ktoré určí vodič alebo ktoré sú pre nakladanie (vykladanie) kočíka osobitne označené. Kočík je povinný umiestniť vo vozidle podľa pokynu vodiča alebo v tej časti vozidla, ktorá je na prepravu kočíkov vyhradená.

MESTSKÁ DOPRAVNÁ SPOLOČNOSŤ, A.S. POVAŽSKÁ BYSTRICA
ZA ORLOVSKÝM MOSTOM 300
017 36 POVAŽSKÁ BYSTRICA

VDANIE 5

10. Cestujúci so psom bez schránky môže nastúpiť len s vedomím vodiča. Pes musí byť však opatrený vodítkom a náhubkom. Mimo času zvýšených nárokov na prepravu, môže vodič povoliť prepravu psa každej veľkosti.
11. Z cestovného lístka na jednotlivú cestu musia byť zrejmé údaje, ktoré umožňujú podľa povahy prevádzky kontrolu jeho platnosti a správnosti jeho použitia.
12. Z cestovného lístka musia byť zrejmé najmä tieto údaje:
 - a) Druh cestovného lístka.
 - b) Cena cestovného lístka.
 - c) Doba platnosti, dátum, linka, spoj, čas predaja.
 - d) Obchodné meno dopravcu.
 - e) Identifikačné a daňové registračné číslo.
 - f) U cestovných lístkov z dopravnej karty i číslo dopravnej karty a zostatok na dopravnej karte.
13. Cestujúci po nastúpení do vozidla je povinný postupovať (vo vozidle) v smere výstupu, aby nebránil plynulému nastupovaniu ďalších cestujúcich.
14. Ak u cestujúceho vznikne počas prepravy potreba lekárskeho ošetrovania a ak cestujúci nie je sám schopný vyhľadať lekársku pomoc, dopravca sa postará o jeho premiestnenie z vozidla.
15. Cestujúci sa musia sami starať, aby na nástupnej zastávke včas nastúpili do vozidla, na správnej zastávke prestúpili a na cieľovej zastávke včas vystúpili z vozidla. Cestujúci je povinný byť na zastávke min. 5 minút pred odchodom spoja.
16. Cestujúci môže nastupovať do vozidla a z neho vystupovať len na zastávke, a ak vozidlo nie je v pohybe. Ak ide o zastávku, kde sa vozidlo zastavuje len na znamenie, cestujúci, ktorý chce nastúpiť musí byť v priestore zastávky a dať vodičovi vozidla včas znamenie zdvihnutím ruky. Cestujúci, ktorý chce v takejto zastávke vystúpiť, musí o tom včas upozorniť vodiča, zvončením, prípadne iným vhodným spôsobom.
17. Ak na zastávke stojí súčasne viac vozidiel cestujúci smú nastupovať len do prvých dvoch vozidiel. Nastupovať a vystupovať smú len tými dverami, ktoré sú určené na nastupovanie alebo vystupovanie. Vo dverách vozidla, ktoré možno použiť na nastupovanie i vystupovanie, vystupujúci cestujúci majú prednosť. Cestujúci, ktorí stoja vo vozidle, sú povinní sa za jazdy držať.
18. Nastupovanie do vozidla sa vždy prevádza len prednými dverami a vystupovanie vždy len zvyšnými zadnými.
19. Ak to vyžadujú prevádzkové, alebo iné vážne dôvody, sú cestujúci povinní na pokyn vodiča z vozidla vystúpiť a ak chcú v ceste pokračovať, na jeho pokyn včas nastúpiť.
20. Cestujúcim nie je dovolené najmä:
 - a) Naskakovať a vyskakovať za jazdy, otvárať okná vozidla a vonkajšie dvere, vykláňať sa z vozidiel a zdržiavať sa na stúpadlách.
 - b) Vystupovať a nastupovať, len čo vodič dá znamenie, ďalej nastupovať do vozidla, ktoré je plne obsadené alebo ktoré vodič vyhlásil za obsadené.
 - c) Zdržiavať sa v priestore, ktorý je vyhradený pre vodiča, a v priestoroch, ktoré sú určené na vystupovanie a nastupovanie, ak to prekáža nerušenému vystupovaniu a nastupovaniu ostatných cestujúcich a vo vozidlách a v priestore, kde bránia vodičovi vo výhlade z vozidla.
 - d) Dávať, alebo napodobniť znamenia používané dopravcom na prevádzku.
 - e) Prihovárať sa počas jazdy vodičovi.
 - f) Fajčiť vo vozidle.
 - g) Nechať stáť, alebo kláčať deti na sedadlách, pokiaľ by mohli znečistiť sedadlá, alebo ak je tento spôsob prepravy na ťarchu cestujúcim.
 - h) Vyhadzovať odpadky a iné veci z vozidla a nechať včnievať veci z vozidla.

- i) Odkladať veci a zvieratá na sedadlo.
 - j) Písať, spievať, hlučne sa správať alebo hrať na hudobnom nástroji, púšťať reprodukovajúcu hudbu a reč vo vozidle.
 - k) Cestovať s obutými kolieskovými korčulami.
21. Cestujúci je na vyzvanie oprávnenej osoby povinný preukázať svoju totožnosť.
22. Cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, uloží oprávnená osoba zaplatiť cestovné a úhradu vo výške sto násobku základného cestovného.

ČLÁNOK XIV.

NÁJDENÉ VECI

1. Veci, ktoré sa nájdu po odchode všetkých cestujúcich vo vozidle a opustenú batožinu odovzdá vodič smenovému majstrovi dopravy .
2. Ak je medzi nájdenými vecami občiansky preukaz, identifikačná karta, alebo cestovný pas, dopravca je povinný zabezpečiť jeho bezodkladné odovzдание najbližšiemu policajnému útvaru proti potvrdeniu.
3. Ak si vlastník veci nevyzdvihne ani do 30 dní odo dňa, kedy boli nájdené, dopravca ich odovzdá príslušnému miestnemu orgánu štátnej správy postupom podľa par. 135, ods. 1 Občianskeho zákonníka.
4. Ak sa o nájdené, už odovzdané veci príslušnému miestnemu orgánu štátnej správy, prihlási osoba, ktorá nepochybne preukáže, že nájdené veci jej patrili, dopravca odporučí osobu na príslušný miestny orgán štátnej správy.

ČLÁNOK XV.

MIMORIADNE UDALOSTI POČAS PREPRAVY

1. Vodiči autobusu, sú v prípade dopravnej nehody alebo požiaru autobusu, úrazu alebo náhleho ochorenia cestujúceho alebo inej mimoriadnej udalosti počas prepravy, pri ktorej sú ohrozené životy alebo zdravie cestujúcich, vodiča autobusu alebo iných osôb povinní:
 - a) Poskytnúť podľa svojich schopností a možností postihnutej osobe potrebnú prvú pomoc a neodkladne privolať odbornú zdravotnícku pomoc.
 - b) Urobiť vhodné opatrenia, aby mimoriadnou udalosťou nebola ohrozená bezpečnosť cestnej premávky.
 - c) Urobiť potrebné opatrenia na záchranu osôb a majetku ohrozeného mimoriadnou udalosťou.
2. Cestujúcich, ktorých život a zdravie nie je mimoriadnou udalosťou ohrozené, sú povinní pomáhať vodičovi vozidla pri konaní podľa odstavca 1.
3. Cestujúci je povinný predchádzať úrazom, tak že sa počas jazdy drží madla, predchádzajúcej stoličky, resp. iného zariadenia vo vozidle, tak aby pri prípadnej dopravnej nehode nedošlo k jeho zraneniu, alebo zraneniu ostatných cestujúcich. Ak počas premávky vozidla, vznikne mimoriadna situácia, cestujúci je prípadné zranenie povinný ihneď nahlásiť vodičovi vozidla, ktorý postupuje podľa odstavca 1.

ČLÁNOK XVI.

REKLAMÁCIE

1. Práva, ktoré má oprávnený z prepravy alebo v súvislosti s prepravou, sa musia uplatniť u dopravcu, inak zanikajú. To neplatí, ak ide o právo na náhradu škody na zdraví alebo na

**MESTSKÁ DOPRAVNÁ SPOLOČNOSŤ, A.S. POVAŽSKÁ BYSTRICA
ZA ORLOVSKÝM MOSTOM 300
017 36 POVAŽSKÁ BYSTRICA**

VYDANIE 5

- batožinách prepravovaných spoločne s cestujúcim alebo na veciach, ktoré mal pri sebe. Toto právo sa môže uplatniť priamo na súde.
2. Ak sa žiada o vrátenie súm zaplatených dopravcovi, na podanie reklamácie je oprávnený ten, kto sumu zaplatil.
 3. Ak reklamuje ten, kto nie je podľa predchádzajúceho odseku na reklamáciu oprávnený, musí pripojiť písomný súhlas oprávneného cestujúceho.
 4. Cestujúci si uplatňuje právo reklamácie len písomnou formou. V reklamácií musí oprávnený vymedziť svoje požiadavky a stručne ich zdôvodniť. Ďalej musí pripojiť doklady osvedčujúce oprávnenosť jeho nároku a správnosť výšky požadovanej sumy, najmä doklad o zaplatení sumy, vrátenie ktorej sa požaduje, rovnopis vyhotovenej zápisnice.
 5. Oprávnený musí uplatniť právo u dopravcu bez zbytočného odkladu najneskoršie do troch mesiacov,
 6. Ak reklamácia nemá náležitosti uvedené v odseku 4, dopravca ihneď vyzve reklamujúceho na jej doplnenie a určí primeranú lehotu, nie kratšiu ako 8 dní. Ak sa reklamácia doplní v určenej lehote, platí, že reklamácia sa riadne podala.

**ČLÁNOK XVII.
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIE**

Táto „Smernica“ nadobúda účinnosť dňom 01.11.2020.

	Vypracoval	Schválil
Meno a priezvisko	Anna Halasová	Ing. Jozef Kerul'
Funkcia	Dopravno-administratívny pracovník	výkonný riaditeľ a.s.
Dátum	01.11.2020	01.11.2020
Podpis		